

У Новоме Саду 31. јула 1887.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Владик и одговорни уредник Змај Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Новосадској општини.

Ми штујемо наше великане,
Великане богом дароване,
За живота нешто мање
А по смрти све то више, —
И над гробом Србин плаче
И нароче и уздише.
— Лепо стоје они венци
Што се личном гробу дају
Те за часак немаре нам
И грехе нам затрпају.
Благодарност много каже
И за часак када плане,
И венци су величавни
И застериру многе ране.
Но кад први бол се стиша
И сустане сузна кипа
Тихо међ нас мис'о ступи:
„Сироти смо, — а венци су скупи.“

На гроб Ђорђа, нашет великане
Венаца је пало са свих страна
И да се јоште стопут' толко свило
Мало би било.
Харно је Српство те венце сплело,
Ал то су венци — још није дело. —

Но у сред своје туге и јада
Општине ево Новога Сада;
И она руку на срце меће:
„Том гробу треба трајније цвеће!“
И пример ладе, — пример се пири —
И то ће цвеће вечно да мири.

Хвала ти, хвала, општино мила,
Заснова твоја срећва је била!
Хладном си гробу нов живот дала,

У венац славе бисер уткала;
Бисер ће с' крунит' од век до века,
И многој патњи пружиће лека.
Лакше ће ћаци стизати мети,
Своју ће душу мраку отети.
И то ће срећу српску да снажи —
И тај је венац Ђорђу најдражи.

Мало погледа у наоколо.

Није чудо што већи део новина са младим Кобургом тако симпатише, јер да није њега угушила би их суша, узалуд би ловили у пустини — ал овако се њихов пусти лов његовим пустоловством накнађује; — на клиници европских зараза клин се клином истерује. Иначе догађаји само капљу, а то је новинарима немило, јер они су у свом елементу кад могу пливати у много воде; новинари нису таки капацитети да од ситних капи живе. За то им је врло драго што је Фердинанд I. у Бугарску тако бућнуо, да су се чак и њихове шпалте заталасале.

Фердинанд I. заиста је први, јер од како је бугаркабаница поникла још се није ви један човек са тим именом у њу огруњу, а камоли да се јопи и на престо успужо. — Али доста тога, Бугари имају свога Фердинанда. Кад га погледаш са пред видиш неку коб, — погледаш ли га састраг сетиш се неких немачких бургова. Али ми смо (и после Сливнице) много већи пријатељи Бугарима, него да би им на таком чему честитати могли.

Фердинанд се истинा мало премишљао пре него што је у кнежевски замак (или замку) угазио. Премишљање руски се каже думање, а тој је речи (бар овом приликом) корен у ономе немачком думу или zu думу.

Фердинанда ма да још ни једна велика сила није

признала, али су му зато новинари признателни, и ми му захваљујемо што нам је дао мало штофа, www.unilink.rs њиме кубуру своју мало покријемо.

Но има још и други ствари на свету. Сад су и пр. неки новинари пронашли да је Мориц Паја десна рука Тисина. А пошто је баш Тиса Морица Пају Новом Саду поклонио, то је он тиме и своју десну руку Новом Саду пружио. И ко нема друга послана, могао би написати оду у славу измирења државне идеје маџарске са народним потребама српским.

Има још неке новости која мирише на мир. Фолнерговић и Црнковић, Буланже и Fery угледали се на Павловића и неће се дуелирати. Треба ли миру веће гаранције.

Ваљда бива још што на свету. Овде онде провирју мало госпођа колера. Даклем рат може постати сасвим излишан, — јер госпођа колера и без топова и без торпеда и без бајонета уме ванунити гробља (само што не уме ослободити робља).

Пошто новинама које излазе у Србији није забрањен улазак у уредништво „Стармалог“, то и оданде имамо шта чути и прибележити. Сад тек излази много дела на Видело. Открива се подземна стаза између Бутрића, Малобабића и господина Миће Гарашанића. Та ту се убијало на команду, а крало се и харало се на дохват. Даклем није истина да ће седмогодишња ера Гарашанова бити црним словима убележена у књизи повеснице српске, — та ће слова бити првена — крвава. — Богата су та господа, на коју се сад прстом пружа, — али правда је сад села на своје место, и правда се не да поткунити.

Још и то знамо да се у Србији у велико ради на поправци устава. Дај боже срећно и паметно. Сад бар добро знамо како не треба да буде, а то ће нам знање помоћи да урадимо онако како треба да буде.

ПОДЛІСТАК.

Чудан лек.

Шала у једном чину.

Написао Ј. П. С.

Особе:

Марија Богатић, гркова жена.
Никола Богатић, син јој — лечник.
Ката Цветић, учитељева жена; сестра Марији.
Јелка Цветић, ћија јој.
Бошко Срећковић, друг Николин — свршен медицинар.
Догађа се лети у врту. Пред вече.

Прва појава.

Повећи врт. И десно и лево сеница, а у њој клуна.
Марија и Ката седе у сеници а Јелка се шета по врту и бере цвеће.

Јелка. Тако! Бар ћу да наберем шарног цвећа, сложићу га у киту, па ћу га сутра понети у купке, у „Сунчевац“, па ако он већ тамо буде, предаћу му га, нека га мирише, нека му мириш прича, како ми је било чекати читаву годину дана. — (Откине цвет.) Алла је овај диван! Ваш ћу га пољубити; (пољуби га) лепше ће да мирише. — Знам да ће га и он пољубити. Еј мој Бошко, да знаш како те је Јелка жељна, да знаш како те силно љуби. Како те љуби, да вене за тобом. Вене, као што ће и ово цвеће увенuti. Тако, сада је готова. Да дивне ките цвећа!

УШТИПЦИ.

Кобург је прво послao своју пратњу у Бугарску, па онда отишао он. Кад дође до одласка из Бугарске онда ће сигурно прво отићи он, па онда његова пратња.

* * *
Новине јављају, да је Кобурга „Оријент“ (запад) донео преко Дунава у Бугарску. Знали smo то и без новина.

* * *
Кобург је отишао преко Турне. Само нек доцније не буде, да га когод — турне.

* * *
Сад при путу кажу да ће Кобург обићи Лом. Сад може бити, ал хоће ли га моћи обићи и после.

* * *
Кобург је рекао, да неће ићи у Бугарску, док не пита Европу. Но предомислио се. Сигурно зато, што неће имати кад питати ви онда Европу, кад буде одлазио из Бугарске.

* * *
Сваки зна како су се Герман и митрополит Сава састали ове године у Глајенбергу. Ако се до године где год састану, можда ће онда Сава бити а Герман не бити — митрополит.

* * *
Није добро бити стар. Много човек види. А није добро бити ни млад, јер га лако превиде, као „Стармалог“ у Србији.

Стипа у брљи.

Опио се буњевац па се пратио с' гајдашом. Како је кишовито време било падне у брљу. Ево ти жене му, почне га узажити, а и молити само да устане из брље, па га после и враг однео. Аја, неће Стипе; него јој одговори: „Ајд ићи жене, мани ме се, обу да се гавалирим.“

И па како дивно мирише, да се болан лечи. — Ваш да га се намириши, да ми мало одлане, да ми лакше буде грудима. (Мирише.) Бадава! Док ми не спазе очи њега, дотле је све узалуд. Све је узалуд, док се не надишем свежег ваздуха у дивној околини зеленог „Сунчевца.“ — Алла ће ми годити, кад се винем као штица у оном зеленилу — а Бошко ће ме из прикрајка да посматра, па ће да ми пође на сусрет. И он сутра долази у „Сунчевац“, бар тако је Николи писао, ја сам својим рођеним очима писмо читала. Алла би ја овамо своје журила да што пре идемо, да није Бошко тамо. Кад би строго узели неби ја требала ни да идем, јер сам здрава, само ми га је душа жељна, да га види. Кад га видим, оздравићу и бићу весела и несташна као кошута у лугу. — Ох, мило цвеће! Испричај му Јелчину туговање. Испричај мом милом Бошку.

Ката (која се дотле са Маријом разговарала.) Јелка!
Јелка. Заповедајте мама!

Ката. Оди душо амо!

Јелка (дође ближе.) Јесте ли што хтели, слатка мама?

Ката. Тетка ти има нешто да каже.

Марија. Јелка душо, иди у собу па доведи тог клипана?

Јелка. | Кога?
Ката. |

Кира. Требала је, кажу, да прославу словачког друштва Живене отвори мађарска влада

Спира. И ја мислим да би тако било у реду. Али можда Тиса овако мисли: није мој посао Словацима што отварати, него затварати (гимназије, матицу и т. д.)

ПУСЛИЦЕ.

*. О Малобабићу се зло говори. Али још је горе што није мало већ је много таких Бабића.

†. Дакле Фердинанд Кобуршки осигурао свој живот на три стотине и љада франака. То је када излишно; јер Бугари не убијају своје кнезове, само им мало извуку ћилим испод ногу. А од тога нема осигурања.

‡. Но добро је урадио Кобург што је прво послао свога кувара у Бугарску. Тиме је показао да љуби своје ново огњиште.

§. За Митрополита Михајла распитује се: хоће ли скоро доћи? А ми о Анђелићу распитујемо: хоће ли скоро отићи?

**. Неки јунак је скочио онамад из луфтбалона са миљу висине, па му се није нипита догодило. То

Марија. Та Николу. Завукао се, па само чита, па чита . . .

Ката. Учи ваљда!

Јелка (за себе.) Ваљда чита љубавна писма!

Марија. А знам ти ја, чујем неке латинске речи.

Јелка. (За себе.) То зацело нису љубавна писма, већ какви рецепти, јер слабо која госпођица зна латински; ја бар не знам осим оне једине речи: амор.

Ката. Иди Јелка!

Марија. Иди душо, зови га! Нека одмах дође! (Јелка одлази.)

Друга појава.

Марија и **Ката.**

Марија. Јо Като, а видиш ли ти, да се то дете са свим променуло?

Ката. Видим. Кам среће кад неби видела!

Марија. А велиш да се не тужи: боле ме ово, или ово, већ само тако, болесна па болесна.

Ката. Да, тако! Дала сам ти се у бригу. Бојим се да се не изроди — Боже ме саклони, не смем ни да кажем.

Марија. Што се тога тиче, тога се не бој! Ваш сам данас питала Николу, да ми каже, је ли опасно то. Он се смејао ваљда по сахата. Виле га знале шта му је! Каже,

нека буде утеша новом кнезу Бугарском кад му дође до скакања.

— „Наше Доба“ приповеда о покојном великану нашем др. Натошевићу, да је једаред хтео цркву да запали. Рекао и остао жив.

△. Није Баба никад хтео цркву да пали. Гледајте ви вашег Анђелића, — он је зацело прегао да угаши и цркву и православије.

КОБУРГИЈАДЕ.

Последње две недеље дана није нико могао знати сигурно, хоће ли принц Кобург у Бугарску. Кажу, да је плавadio св: капуте, панталоне и прслуке из орманова, те бројао дугмад. Код једног дугмета каже: „хоћу“, код другог „нећу“, и тако даље. По читаве сате стојао је тако те бројао: „хоћу, нећу, хоћу нећу, хоћу, нећу . . . напослетку се збуни, те почине опет испочетка. Тако је то трајало читаве дане, а Кобург никако да дође до последњег дугмета

У том му дође човек из немачке, те рече: „Поздравио те Бизмарк и казао, да ти ја пребројим дугмад.“ И тако пребројаше Кобургу други дугмад на капуту.

Но Европа дуго није могла знати, како ће испasti то бројање. Па тек новинари код политичких листова?! Са својом неизвесношћу, нагађањем и по-гађањем постадоше толико шаљиви управо смешни, да су већ хтели да батале политику, па да пређу у уредништва шаљивих листова. Но хвала богу прекинула им се неизвесност. А то је, молићу лепо, било овако:

да њој ништ не шкоди, каже, да ће он њу излечити, и да ће све то, каже добро бити.

Ката. Не жалим баш ни потрошити мало новаца, па само да оздрави, јер девојка је већ за удају, а буд нема много мираза, то нека је још болешљива, па могу тужна дочекати, да ми седе плете.

Марија. Да хоће онај хуљов, што јој пре годину дана онако хофирао, да је узме, па макар је одмах оваку болесну дали.

Ката. То је онај Башко, је ли? Е, где је то? Далеко је срећа од мене.

Марија. Све ће то добро бити!

Ката. Дај, боже!

Трећа појава.

Марија. Ката. Јелка и Никола.

Никола. Љубим руке, тетка, и љубим руке, мамице!

Јелка. Да знате тетка, једва сам га довукла.

Ката. А како би ти седео у соби, сад кад се лено захладило.

Марија. Још неби дошао, да нисам по тебе послала!

Никола. Још би седео у соби, да није захладило, још неби дошао да ниси по мене послала и још „би све“ и још „све не би“ да није ово или оно или да ниси оно или ово.

Прву вест о томе, донела је једна бечка собарица из Елбетала, дакле из места где је Кобургов дворац. А треба заиста, да су се у оно време устумарали по Елбеталу: чланови бугарске владе, кувари, собарице, послужитељи и... и... неки мали телеграми из Немачке и Енглеске.

Кад су дакле разни бечки кувари, послужитељи и собарице чуле, да Бугари траже господара, одошле и они да понуде Кобургу своје услуге. Нарочито је много одлазило у Елбетал бечких собарица. Није ни чудо. Оне су ко мислиле: „Кад се принц Кобург поузда у се, да ће почистити и у ред довести сву Бугарску, зашто се не би оне у се поуздале, да ће моћи почистити и у ред довести његове собе.“ То су могле мислити тим пре што је Кобург певешт у уређивању државе и што не ужива поверење Бугара, до чим су оне веште у уређивању соба, а уз то су се надале, да ће стећи пуну милост и поверење Кобургово.

Ове посете бечких собарица много су буниле Кобурга, и он се можда зато тако често и бунио при бројању дугмади. Доста то, да је већину њих отправио те рекао: „Не треба ми.“ Код једне се само издао. Не зnam зашто, тек ју је видио, он уздану и рече: „Врло ми је жао, ал је број собарица које могу водити у Бугарску, већ попуњен. Да поведем још више, могли би Бугари посумњати да сам Турчин, а мени изгледа, да Бугарима данас нису ни Турци тако мили, као Немци.

Ето, та је собарица дошла у Беч, те разгонила тмину и неизвесност с Европе. Пуче глас по свету: Принц Кобург је попунио број собарица, које мисли водити собом у Бугарску, дакле — отиши ће.

Што се тиче послужитеља, повео је само неколико собом. То је можда зато, што га је бугарско изасланство уверавало, да ће му сви Бугари врло вер-

Ката. Е гле ти њега, како нам се подсмеја.

Марија. Е то је знаш у школи научио!

Јелка. Добар је мој браца!

Никола. То ми је данас најлепши комплимент, што сам га примио.

Јелка. Па је ли ти жао, браца, што се нећemo видети читавих шест недеља?

Никола. Ко се нећe видeti? (За себе.) Ова мисли да ћe у „Сунчевац.“ Хоћеш, ал нећesh!

Јелка. Па ко други, ја и ти!

Никола. А што се неби виђали? (За себе.) Сад ћe се чинити као да ништа незнам, а овамо сам јој сад у себи рекао да ћe рећи пред тетком, да треба да иде у купку.

Ката. Па знаш да ћe сутра ја и Јелка у „Сунчевац“, зар ниси сам рекао да је крајње време већ.

Марија. Иди, гледаш га само где се луди.

Никола. Ја ништа не знам. (За себе.) Ала ћe се једити.

Јелка. Е кад не знаш, а ти знај! Ја сутра идем у „Сунчевац“ да се купам и да се лечим. Разумеш?

Никола. А што би ти ишла чак тамо, кад ћeши ти оздравити и овако.

Јелка. А како?

но служити. Принц Кобург је из истог узрока повео и кувара, јер се нада, да му Бугари нећe никад попару скувати.

* * *

После оног тумања по Елбеталу, устумарали су се и Бугари. У Видину, Силистрији, Лому, Трнови, спрема се свет да дочекује кнеза. Цео је свет на улицама, па има чак и депутација са села.

Да вам покажем само две групе:

Онде се изкупило неколико грађана. — „Дакле ћe за цело доћи? — пита један.

„Ко?“

„Онај Швабо, бечлија, лутеран, шга ли је. Наопако, шта ћe то још бити од нас?“

„Кажу да се устеже и боји“ — примети трећи. „Дао би бог да и не дође.“

Мало подаље иде начелник у разговору са среским капетаном. — „Обрукасмо се пред свим поштеним Славенством,“ јада се начелник.

„Тако је то. Кобург долази сам, осваја нас без војске, ми се не мичемо“ одговори други.

У том прође тај исти капетан поред оне гомиле људи чији смо разговор мало пре прибележили. Он дике капу у вис и викну: „Да живи Кубург браћо!“

„Живио Кобург!“ заори се бурно, „одушевљено“ из оне гомиле.

Мало подаље стоји немачки новинар па бележи одушевљење народно. У страни опет иде кумпанија војске. То је страх. И зато се народ претвара пред начелником а начелник пред народом. Војници виде, па и они мисле у души: „Све ти то хоћe проклетога Кобурга.“

Е па, „живио Кобург!“

Само дал може овако стање дуго трајати. +

Ката. Мислиш Никола?

Никола. Сасвим лепо.

Јелка. А кад?

Никола. До довече.

Ката. То је баш оно: Живио Тодор, да се чини говор.

Марија. Баш!

Никола. Лепо до довече. (Мисли се.) Док не буде шест сахата, то је мислим доста брзо, ни један четврт сата нећe трајати и Јелка ћe на моје питање, баш кад буде шест избијало, овако одговарати. — Јелка, јеси ли била болесна? — Она ћe одговорити: јесам. — Јелка, јеси ли сад болесна? — Нисам! — Били ишла у „Сунчевац“ да се прођеш? — Неби! — Кажем вам она мора оздравити.

Јелка. Да оздравићу! (Кроз плач.) Само хоћеш да ја останем код куће.

Ката. Још ти је до шале!

Никола. Какве шале? Ја вам озбиљно кажем да ћe оздравити.

Марија. Само ви идите сутра рано. Чујеш га где трабуња ту, тек што је почeo да лечи, он ћe ту нека чудеса да ствара, за десет минута да излечи девојку, која читаву годину дана болује.

Газда Лука.

(Петфи.)

Куда тако нагло газда Лука?
 „Та у крчму, море сто му мука!
 Разљутих сејако на Марину,
 Па сад идем тражит' лек у вину.
 Дотле виче, праска, плаче, хуће,
 Док не морам отићи од куће:
 Јер да ми је још дуго читала,
 Читава јој не б' остала глава.“

Жена му зла, слушкиња још гора,
 Свака плетка кол'ко и не мора.
 Код куће би седио газд' Лука.
 Ал избаци г' жена на сред пута.

Газда Лука пије, пева, кличе,
 Докле боктер десет не повиче,
 Тад устаде, па се кући сели,
 А братија „лаку ноћ“ му жели.
 Ал ево га, где се враћа натраг . . .
 Газда Лука који је сад хандраг?
 „Дотле ми је лармала проклета
 Док је добро нисам издевета!
 Понда дођох где с браћа веселе;
 Ту ћу пити све до зоре беле.

* * *

Слушкиња му чегртаљка права
 Сутра дан је ово чегртала:
 Код куће би спав'о газда Лука,
 Ал жена га не пусти унутра!

Bacchus.

Сигурна порука.

Фрајла Мицика имала је код кројача у оближњој вароши нову хаљину са турниром и свима нужним реповима.

Никола. Да, мама, и тај јунак, то сам ја! (За себе.) Оно јест мало чудновато али је са свим природно. — Хоће девојка у „Сунчевац“ да види свог милог Бошка. Сладак је он! — а незна овамо да сам јавио Бошку, да данас вечерњим влаком дође мени у госте, а да не иде у „Сунчевац“. Он ми је одговорио да усваја програм, и уједно да ће да запроси руку моје миле сејке, која тако лепо плаче. — Е кад би јој показао писмо, оздравила би још пре шест!

Јелка. Па ја онда да не идем у „Сунчевац“?

Никола. Да, већ да останеш лепо код куће.

Јелка. Па шта ћу ти код куће?

Никола. Да те лечим.

Ката. А чиме?

Никола. Па леком?

Марија. А где ти је?

Никола. Код мене. И то увек код мене и на путу, и кад спавам, у опште: увек.

Ката. Па да видим те пилуле.

Марија. Ил је можда какав теј.

Никола. Хоћеш ли прогутати? А Јелка?

Јелка. Та шта?

Никола. Па лек.

Јелка. (Кроз плач.) Па дај га овамо макар се отровала!

— Чা' Груја, њен комшија имао опет посла у вароши и шта је било прече, него да га фрајла Мицика умоли, да јој донесе њену нову хаљину, али да пази на њу, да се не изгуби! . . . Ча Груја је добар човек, обећао је и извршио; — хаљина је била у неки завежљај пажљиво спремљена, та знate, за Бога да се не угужва! Ча Груја метне завежљај у кола, па како је морао проћи кроз село Н. сврати га мало кум Мија, на једну — две речи! Боме они при те две — три и омркли, а ча Груја сад терја што брже кући . . . Успут му се задрема, а он, једно што немаде јастука, а друго од страха, да се завежљај не изгуби, — тури га себи под главу и слатко заспи! . . . Дошав кући остави на млађима, да коње испречи, а он онако дремован заборави на свој — јастук, кога слуга Митар, који је увек у колима спавао, као згодно подглавље употреби . . . Сутра зором ево фрајле Мицике, а ча Груја брже боље па у кола па њој у руке ону — леанију, шта ли је било?!!!

Продужење можете знати и без мене.

Др. Казбулбуц.

Неколико шаљиве бугарске народне песме.

С бугарског превео Љ. Ј-ћ.

1.

Када мати умираше,
 Она мене заклињаше
 Ниског драгог да не љубим,
 Нити високог, нити високог.
 Ја оволих пустог драгог,
 Деда старог кожухара,
 Капа му је три дни дуга,
 Три дни дуга, дан широка,
 Педаљ-човек, лакат-брода.
 Ја отидох у градину,
 Где се бори с малим мравом;

Никола. (Исто тако.) Не бој се чедо моје слатко! Ево ти лек! (Загрли је и пољуби.)

Ката. Је л' то све?

Марија. Знала сам да ће тако што бити.

Јелка. (За себе.) Хајд да је Бошков пољубац, можда би и оздравила, ал овај ме баш неће излечити.

Никола. Ала сте ви чудан свет. Што лечник каже, то је свето, јер он не лаже никад. И опет вам кажем да ће Јелка до шест сахата бити здрава, а сад мамице и тетице, будите тако добри, идите па поставите сто, за вечеру.

Марија. А што ти мени заповедаш?

Ката. Е гле ти нећака!

Никола. (За себе.) Како ћу их отерати да поставе, јер Бошко тек што није дошао. Ха! Знам! (Гласно). У осталом мени је свеједно, тата је казао, а знate кад он каже.

Марија. Добро, добро! Не мораш ми и ти . . .

Никола. (За себе.) Оћеш, мама, да даш сина на школе?

Ката. Хајдмо. (Одлазе.)

Јелка. Хоћу ли и ја?

Никола. Ти ћеш ту остати, а кад буде шест сахата избијало ви дођите, да видите Јелку — здраву.

(Свршиће се.)

Пусти мравак све од горе,
А мој драги све од доле.
Ја га узех у прегађу,
Па га бацих у запећак ;
Кресну искра опали га ;
Ја га турих у подводник,
Капну капка удари га ;
Ја га дигох на полицу,
Залупих га под решето ;
Дође миш завуче га,
Пустих мачку довуче га.

2

Момче невесту хваљаше:
Имам невесту радену
Сваки дан много опреде,
За седам дана вртенице
За месец дана пасменце,
А за годину платненце.
Тамо где мома пређаше,
Тежак је санак напао:
У пепо баци преслицу
Па леже мома и заспа.
Преслица пуста дренова,
Докле се мома разбуди,
Преслица пуста листала,
Понела силну дрењину.
Када се мома пробуди,
Зрелих се дрењина назоба.

3.

Подсмехну с' муха комарцу,
Да су му краци предуги,
И да му снага преслаба.
Комар се љуто расрди,
Извади оштуру бургију,
Па њоме муху прободе.
Удари муха да плаче:
Ох авај мени несрће,
Од овог пустог комарца,
К'о да му штогод урадих,
Те ме са душом растави
Због једног само подсмеха.
Ходите амо суседи,
Те месо моје дигните,
У Шумен град га однесете
Да дође мало велико
Да једе да ме помиње.

4.

Сам се Господ наканио,
Да цркву себи сагради,
Међу две вите планине
И под два танка облака.
Па повика Виле Самодиве:
Ој, Виле, Вихре и Самодиве
Од' те амо да вам кажем,
Да сам цркву захватио
Међу две вите планине
И под два танка облака,
Ни на небу ни на земљи,
Па хоћу да вас запитам :

Која ми слуга најбржа,
Опека за зид да зbere,
И уз то леп за лепљење,
И редом коџе за зидове,
Добро пруће за преплетање,
Чисте даске за подножје,
И греде за таваницу,
За прквена врата прагове
И грађу за покривање. —
Најбржа је била колера,
Те лук и стреле узела.
Старе и младе да сече,
Велике и младе да вуче.
За опеке старде морила,
За лепљење је бабе тројала,
За коџе јунаке одабране,
За преплетање моме неудате,
За даске младе невесте,
За греде милолике кметице,
А за прагове попове и кметове.

Слушкиња и хусар.

Таман дошао хусар слушкињи у посету, кад ова опази где иде госпоја, сакрије га у орман и то је било готово за један тренут. Госпоја кад је ушла у кујну, пошље је да донесе нешто из дућана. Тек што је отишла девојка, јурне неки вандрокаш с ножем на госпоју и ома заиска новце. Ова у страху покаже на орман. Овај пође да отвори, али како се пренерази кад место новаца и хаљина изиђе и јурне на њега хусар који га зграби и преда полицији.

Морал.

Врло је добро и саветно да слушкиње код себе хусара имају.

Гвоздензуба.

* * *
Жена (у намери да путује, у купатило.) Но Јулије
како ти се допадам у новој путничкој хаљини ?

Муж. У путничкој хаљини драга Лаура допадаш ми
се по најбоље ! —

Гвоздензуба.

* * *
Савет.
Сељак (сељаку) само кад би знао како да ми не лете
кокоши преко тарабе а ? —

Сељак. Врло просто, направи деру испод тарабе.

Гвоздензуба.

* * *
Гости у кафани (к ноћном стражару). Ви седите овде
мирно па пијете, а дотле могу по селу красти.
Стражар. Е врага ко може сад красти та ви сте сви
ту на окупу.

Гвоздензуба.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

	Ф. И.
1. Ристо Ј. Петрић, Мостар	дугује 79 65
2. Божидар Савић, књижар у Шапцу	123—
3. Младен Ђорђевић, књижар у Београду	50—
4. Ј. Трифуновић, пегде у Босни	21-30
5. Леон Бирра, трг. у Башњаци	4-66
6. Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	16-17
7. С. Д. Циковац, сада у Срему	13-88
8. Платон Соларић, парох у Катинци	10-80
9. Варија Станковић, парох у Кусићу	10-80
10. Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	6—
11. Б. Гавrilović, трговац у Мохолу	7-43
12. Св. Савковић, учитељ у Црви Цркви	6-40
13. Нико Радетић, трговац у Приједору	20-50
14. Љуб. Дмитрић, учитељ пегде у Босни	17-16
15. Љубомир Милић, трговац, Јасеново	11-33
16. Љубомир Тодосић, трговац, Маргитица	14-50
17. Спиро Будисављевић, Кореница	20-14
18. Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	19-20
19. Паја Таназевић, учитељ у Меленци	7-94
20. Душан Петровић, учитељ у Врањеву	8-70
21. Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	8-70
22. Јово Поповић, учитељ, Војнич	8-90
23. Јоца Дренић, берберин, Стапар	5-97
24. Паја Митровић, Ораховица	7-30
25. Ј. Н. Поповић, трговац, Ада	18-90
26. Стеван Урошевић, Шид	8-70
27. Петар Милошев, Плашки	12-65

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Одговори Администрације.

Сл. уредништвима „Босанске Виле“, „Дабро-Босански Источник“ и т. д. Изволите Ваше листове као замену за „Стармали“ слати непосредно на ову адресу: Dr. Jovan Jovanović Wien, Hernalser Gürtelstrasse Nr. 9.

Новије књиге.

послате уредништву на приказ.

Поука о човечјем телу, животу и здрављу за прву школску и домаћу наставу написао Др Милан Јовановић-Батут. I Тело споља (са сликама). Цена 15 новч. II. Тело изнутра (са сликама) Цена 25 новч.

Занатлија. Приповетка из занатлијског живота, за младеж и за народ написао Роберт Нидергесес, управитељ једног васпиталишта за дечаке. Превео и у неколико за српски свет преудесио Гавра Путник, управљ. учитељ у Руми. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Н. Саду 1887. Цена је 30 новчића.

Handbuch zum Schnell-Unterricht in der serbischen Umgangssprache von Demeter Kalić, Professor. 1887. Verlags-Buchhandlung Luka Jocić & Comp. Neusatz. Preis 40 kr.

Позив на претплату.

Подписати, купићи податке о животу славног српског гуслара Филипа Вишњића, узбрашмо и неколико лепих цвећа народног предавања око гроба му. Ове смислисмо до-

говорно с грчанским одборницима обелоданити у посебној књизи. Приходом, одлучисмо основати „Закладу Филипа Вишњића“, из које би се по једном сиротом ученику, а сину овог краја, који и гроб и спомен Филипов па и ова предања до данас сачува, — изномо ћ за школовање у размеру, — с' главницом која се постигне, пружала. Овим мислимо живећи спомен срп. Омиру подићи. Ово српствујући, молимо да се што већом предплатом одазове, и тим горње извести нам припомогне.

Књига ће који дан бити готова.

Садржаје ова предања: О „Филипу Вишњићу“. — „Цар Стеван Шчиљановић (Моровић, Градина, Ђунтир и Шипшатовац“.) — „Бој на Равњу“, — „Зaborављени гробови у туђини“, — „Бој на Мишару“, — „Велики петак 1801.“ — „Хајдук Ђорђе Ђурчић“, — и т. д.

Цена књизи 30. новч. Око купљења претплате молимо све српске пријатеље, да се заузму и подписатом одбору послати извеле.

Рачунајући на српско родољубље, бележимо се са српским поздрављем.

Одбор за подиз. споменика „Филипу Вишњићу.“

У Грку о Светом Илији 1887. год.

Коста Змеановић,
председник.

Б. Познановић,
перовоћа.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 "
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 "
Читанка за први и други разред низих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 "
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог	8 "
" " " 5.-ог	10 "
" " " 6.-ог	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "

Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране

80 ,

Наука из светог писма (за писање и на изустучење) у основној школи — — — — 10 н.

Изл. Часослова супражнене књ. чтенїи церковных книж къ супотребленїю къ нар. очнилицахъ 9 н.

Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — — 30 ,

Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — 16 ,

Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мажеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — — 25 ,

Један пут један — таблица на тврдој артији — 2 ,

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др.

Фрања Рибари, с мађарског превео проф.

Милан А. Јовановић. Свеска I. . . . . 60 н.
" II. . . . . 60 "

Велика каталасија . . . . . 1. — "

Мала каталасија . . . . . 20 н.

Јимињастичке игре са сликама. Део I. . . . . 1. — "

Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање 10 "

Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк. 10 н.

Наставни план за срп. нар. учитеље 20 "

Нове метарске мере . . . . . 10 "

Ко дакле жељи да ћорње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписанатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рад. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ШЛОВИДЕ.

Пошт. лађа

1887. до

од 24. марта

даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ : сваки дан у 5 и по сахата после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ : изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД : сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ : средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА-ВАРНЕ: недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 23. марта 1887

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Ђ. Стефановића. 3—6

! ЈОШ НИКАД ДОСАДА !

Један комад памучног платна (Baumwolleinwand) 1 риф широко (30 рифи)	Ф. 3.75
Један комад памучног платна 5/4 рифи широко (30 рифи)	Ф. 4.45
Један комад памучног платна широко 1 риф (30 рифи)	Ф. 4.70
Један комад памучног платна широко 5/4 рифи (30 рифи)	Ф. 5.40
Један комад платна од „Гарна“ 1 риф широко (30 рифи)	Ф. 5.25
Један комад платна од „Гарна“ 5/4 рифи широко (30 рифи)	Ф. 6.40
Један комад „Креас“-платна (30 рифи)	Ф. 5.—
Један комад шифона (30 рифи)	Ф. 4.50
Један комад платненог оксфорда (30 рифи)	Ф. 4.75
Један комад платненог сетира (30 рифи)	Ф. 5.75
Један риф изврсног угаситог или плавог глатког паркета	Ф. —10
Један риф изврсног двоструког паркета	Ф. —15

30.000 РИФИ ФИНОГ

СРПСКОГ ПЛАТНА

57 cmtr широко риф	14 1/4 новч.
62 cmtr широко риф	15 3/4 новч.

При прегледу ових цена увериће се сваки, да друга мануфактурна трговина није у стању тако јефтино робу продавати, као

В. АДАМОВИЋ
ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ МАНУФАКТУРНОГ ЕСПАЛА
ТЕМИШVAR, ГЛАВНА ПИЈАЦА.

У овој великој избору издајник, највећих и првих салона
(Waschechtern Mode-Borduren Satins.)
Castor-Vigonia памучне чарапе за господе и леди.

Велико, добро сортirано стовариште моде бордура, паркета, креаса, румбургског и холандског платна, креветних халана, чаршава за столове, салвета, мармара од памука и вуне.